

RECU LL DE PREMSA

Audiovisual *Ser Joan Fuster*

10 de novembre 2008

[Consulta El Butlletí de l'IEC](#)

Joan Fuster rebent felicitacions al sopar dels premis Selecta del 13 de novembre del 1956. L'últim a la dreta és Pedrolo ■ ARXIU FUSTER

La Universitat de València produeix el primer gran documental sobre la vida i l'obra de l'intel·lectual

L'antic ofici de ser Joan Fuster

Ester Pinter
VALÈNCIA

"Hi ha qui és advocat, o mestre, o polític, o bisbe o poeta, o pagès. La meua professió, en canvi, és de ser Joan Fuster". I quin va ser aquell ofici que el provocador i irònic assagista valencià ja s'atribuïa el 1960 a *Judicis finals*? Una trentena d'amics i gent que el van conèixer tracten de definir-lo en el documental biogràfic *Ser Joan Fuster*, produït pel Taller d'Audiovisuals de la Universitat de València i la càtedra Joan Fuster, presentat la setmana passada a València i que s'emeta avui a Barcelona, a l'Institut d'Estudis Catalans.

"Ell ens va ensenyar a ser catalans d'una altra manera, erem catalans petits i ens va fer grans", comenta un Lluís Llach fascinat per la idea de Països Catalans que aquell Joan Fuster "d'ulls expressius" va llançar a *Nosaltres els valencians* (1962). Jordi Pujol, que va conèixer l'escriptor de Sueca des dels seus primers viatges a Barcelona el 1954, s'hi refereix com "un dels grans sostenidors de la llengua i la cultura catalana al País Valencià i també al Principat".

Com es narra al documental realitzat per Llorenç Soler a partir d'un guió de Francesc Pérez i Moragón, Albert Montón i Nel·lo Pellicer, Fuster contactaria amb Barcelona a través dels empresaris cotoners —en especial Joaquim Maluquer— i del moviment polític amb epicentre a Montserrat. "Que algú parlés de Montai-

El documental inclou més de 30 entrevistes a persones que el van conèixer

gèria al món de l'església era excepcional", apunta Pujol. Els 50 són anys en què Fuster, devorador de llibres, enèrgic activista cultural a València, tertulià, columnista i autor d'obres tan modernes per a l'època com *El descredut de la realitat* (1955) i *Les originalitats* (1956), desperta "una gran admiració a Barcelona", assegura Josep M. Castellet. "Era ple de força i de ganes de canviar-ho tot", diu Maluquer de qui, per l'escriptor Albert Manent, va ser "el pont entre el Principat i el País Valencià".

El catedràtic valencià de filologia Vicent Pitarch el descriu com una persona amb "una capacitat d'anàlisi brutal" i "una ironia i una forma ben eficaç de fer-se entendre", amb la qual, remata el periodista i escriptor Adolf Beltran, "intervenia cada dia en l'opinió pública i la canviava".

Al·lèrgic a les revolucions

El 1960, apunta l'editor Eliseu Climent, "comença a cultivar-nos a una generació d'universitaris". D'allà sorgien iniciatives polítiques com el PSV. "Fuster ens suggeria i ens deixava fer", ex-

plica el cantant Raimon. "No volia fanàtics al seu costat", comenta Climent. I segons l'exalcalde socialista de València Ricard Pérez Casado, "Fuster mai no va voler dirigir res". L'escriptor Enric Sòria va pel mateix camí: "Volia un model de societat molt diferent, però com a humanista que era no podia trencar res, temia les revolucions".

Nosaltres els valencians va marcar, segons Beltran, "un abans i un després en una societat valenciana que no s'havia mirat mai a l'espill i es mira en el que Fuster li posa al davant". Per l'historiador Josep Fontana, l'insòlit va ser com va reflexionar sense referents. Però, com afirma el periodista, "entre la dreta va créixer el pànic perquè el que Fuster propugnava ocorregués". La seva reacció va ser furibunda i determinant perquè un dels assagistes més lúcids de les lletres catalanes acabés reclòs i sense ganes de veure ningú.

El muntatge audiovisual, farcit de material procedent de l'arxiu literari i fotogràfic del mateix escriptor, entre altres fonts documentals, és una feina de tres anys. ■

Esta es la versión caché conservada por [acceso](#) de <http://blocs.mesvilaweb.com/node/view/id/112892>. La caché de [acceso](#) es la instantánea de esta página que nuestro agente inteligente capturó cuando exploramos la Web de forma automática. Es posible que esta página haya cambiado desde entonces. Pulse [aquí](#) para ver la página actual.

acceso no está vinculada con los autores de esta página ni se hace responsable de su contenido

Se han resaltado las palabras clave: **institut destudis catalans**

CORREU

BLOCS

TRADUCTOR

VilaWeb.cat

A la brasa i al caliu

JOAN ALCARAZ

| Vilaweb - MÉS VilaWeb - Els blocs | Què són els blocs de Vilaweb? | Com obrir el meu bloc |

dimarts, 11 de novembre de 2008

| Arxiu | Ajuda

Accés de l'autor

Nom d'usuari

Clau

Recordar'm

Els meus enllaços

AMIGUES, AMICS

Els fruits saborosos
L'Anna Polansky:
càmera!, acció!

im-

precindible.blogspot.com
L'Adela Farré, terrassenca

lamevillaroja.blogspot.com
El paradís de la Rita

Montse Vives
La Vives, des de VilaWeb

montsevives.blogspot.com
De Gràcia al món

Totxanes, totxos i

maons
Joan Josep Isern, en viu i
en directe

Victòria
Petites oscil·lacions
mallorquines

ARRELS RENOVADES

terrassa-o-
culta.blogspot.com
Terrassa cap al futur

MÚSICA I CANÇÓ

www.cantautors.com
Cançó d'autor en català

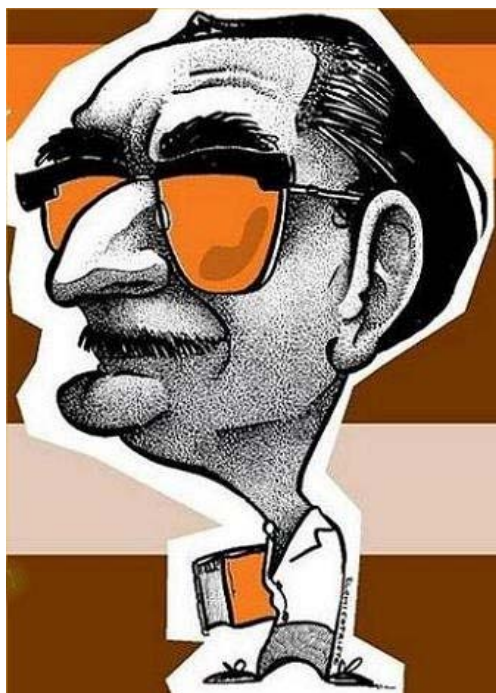
www.icatfm.cat
24 hores de sons... i
ressons

www.myspace.com/turnezisese
Música en català... i
d'altres

www.youtube.com
Vídeos del món

FUSTER perdurable?

[Joan Alcaraz](#) | dimarts, 11 de novembre de 2008 |
17:19h

Un documental sobre la vida i la trajectòria de Joan Fuster, far -o un dels cims- de la cultura catalana del segle XX, es va presentar ahir al vespre a l'Institut d'Estudis Catalans. La caricatura adjunta ens presenta divertidament un home que era sobretot càustic, perquè la seva lucidesa proverbial va impedir-li -singularment, en els seus últims anys- que es fes il·lusions excessives sobre el futur del país...

... o dels països, perquè ja sabeu que Fuster, des del País Valencià, va posar en circulació el concepte de Països Catalans. Ho va fer amb l'*optimisme de la intel·ligència* que propugnava Gramsci, un dels seus pensadors admirats -sense menystenir la influència de Montaigne i altres *monstres* de la raó crítica. Però, és clar, també compta el *pessimisme de la voluntat* que constata aquell gran italià represaliat pel feixisme. En definitiva, ¿és perdurable, l'àrea

Últims 40 canvis

Totxanes, totxos i maons
"Sushi".

estereofònic
Distància (Tool)

Testengüeret.
Costa i Alarte

Centre Ovidi

Montllor
Miquel Gil

ESCOLA MUSICAL
Benvingut Març!

INDEPENDENTS DE SANT BOI DE

LLUÇANÈS
Cinquè aniversari de la mort d'en Miquel Martí i Pol, el poeta del poble

L'Aleix a ca la Toca
Tres anys dient la meva!

Els dies i les dones
TOTS ELS LIMITS QUE VULGUI

El Mont
E.R.C. s'enfonsa en les enquestes.

Jaume Renyer
Catalans a la Gran guerra

Literatura catalana moderna - Illes
Agressió dels jutges de l'Audiència Nacional contra les víctimes del fra...

Uriel Bertran
HOMENATGE A ROBERT ESTIVALIS

A la brasa i al caliu
FUSTER perdurable?

ALBERT CORTES

MONSERRAT
AGORA: EL DEBAT DE LA MESQUINESA

Albert Fibla
Digue'm pecador, en

POLÍTICA

www.busot.ca
Xafarderries nacionals

www.tribuna.cat
Política nacional catalana

Notícies VilaWeb

Les Corts fan efectiva l'expulsió de Glòria Marcos de Compromís
11/11/2008 16:39h

Un dels acusats pel cas Treball exculpa l'ex-conseller Farreras de les acusacions per corrupció
11/11/2008 16:47h

Una campanya via Facebook aconsegueix que es corregeixi el nom del Màgic Badalona

11/11/2008 18:05h

Vicens abona una fiança de 100.000 euros i eludeix la presó
11/11/2008 13:12h

Els treballadors de Nissan responen l'ERO amb protestes més contundents
11/11/2008 11:00h

lingüística i cultural que va de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó (o a l'Alguer)? ¿És perdurable, el mestratge fusterià? Suposo que sí, però...

Els documentals són una de les eines més interessants que tenim a l'abast per tal de poder comprendre, sense dedicar-hi massa esforç ni molt de temps, el món que ens ha tocat viure. En el post anterior us parlava del protagonitzat per Jacques Vergès, de factura molt cinematogràfica. Ara n'he vist un de format més clàssic però prou interessant, si més no, per conèixer més de prop un dels nostres màxims referents culturals.

Ser Joan Fuster és una producció conjunta del Taller d'Audiovisuals i la Càtedra Joan Fuster de la Universitat de València. El seu realitzador és Llorenç Soler, un home prou experimentat en el gènere, i té una durada de 70 minuts. Temps suficient per esbrinar el pensament i la trajectòria de Joan Fuster i Ortells (Sueca, la Ribera Baixa, 1922-1992), de la seva pròpia mà -a través, entre d'altres documents, d'una entrevista que li feu la inoblidable Montserrat Roig- i també dels testimonis de més d'una trentena de les personalitats que van tractar-lo o s'hi senten vinculades.

Entre els valencians hi figuren, per exemple, l'indispensable Eliseu Climent, Francesc de P. Burguera, Júlia Blasco, Adolf Beltran, Vicent Pitarch, Manuel Alcaraz -res a veure amb ell, que jo sàpiga, malgrat que tinc alguns orígens familiars relativament a prop d'Alcoi-, Ricard Pérez Casado, Josep Iborra, Antoni Ferrando... I, entre els catalans del Principat, Lluís Llach, Jordi Pujol, Lola Badia, Albert Manent, Eulàlia Duran, Josep M. Castellet, Josep Fontana i dos dels *fusterians* més conspicus i que ahir seien, precisament, davant meu: Max Cahner i Joaquim Maluquer. Sense deixar de banda la personalitat de Raimon, que faria d'*home-pont* en aquest cas.

Sobre l'abast de la trajectòria de Fuster no crec que sigui necessari estendre'm massa. Ell contribuï poderosament a desvetllar els vincles entre uns territoris que ja hem vist que és molt difícil, ara com ara, que arribin a constituir qualsevol mena d'unitat política. La democràcia *autònoma* que patim no ho ha afavorit gaire. Mentre la Generalitat valenciana, per exemple, continuï a les mans del PP -i per decisió popular, que és el que sap més greu-, poc avançarem, i no crec que el nou dirigent socialista Jorge Alarte sigui, precisament, una mena d'Obama en aquest sentit... Potser a les Illes -tant de bo- la situació sigui una mica diferent.

Però, en canvi -i això és un dels mèrits poc discutibles de Fuster-, els Països Catalans sí que continuen sent poc o molt tangibles com a domini cultural i lingüístic. A certs nivells, si més no, i més amenaçats del que caldria. Suposo que això no s'esvairà del tot i, amb una mica de sort, tendirà a expandir-se. Però no n'estic prou segur. Tot depèn, en definitiva, del fet que les noves generacions agafin suficientment el relleu i que les altres sàpiguen transmetre'l.

Mentrestant, el senyor Fuster, des de la seva casa del suecà carrer de Sant Josep, 10, continuarà mirant-s'ho amb prou murriera i un punt d'escepticisme. Ell prou que en va fer, de feina, quan li tocava. I *suportant* no solament homenatges, sinó alguna bomba de les que poden fer mal...

[Versió per imprimir \(format PDF\)](#)

directe

Des de Lliria cap a l taca

Rita Barberà defensant la família tradicional

en altres paraules
Sense en Carlos

Països Occitans

Baiona, la ciutat compartida, com bons germans.

El bloc d'Andreu Mas

Badalona guanya la primera batalla ciutadana gràcies a la xarxa

Xavier Mir

Vaga de bloc per la sobirania (164)

qui sap si la

tendresa

Un any sense en Carlos

"M'exalta el nou i m'enamora el vell"
MIQUEL MARTÍ I POL

Lluís Vilarrasa

TWO FOR THE ROAD (1966) Stanley Donen

Mails per a Hipàtia

El vidre

saltenc

EELS. Bus Stop Boxer

El bloc d'en carles

ribera

«Sociovergència», el desig impossible

Consuetudinàrium

Unes imatges dels actes reivindicatius de Perpinyà del 8/11

Àlbum de retalls

(Oriol Lladó)

Facebook i l'accent extraviat: les claus de l'èxit

Comentaris de

casino

Desconnecta

AMPA de l'Escola

Santa Anna de

Castellvell del Camp

Ha tingut lloc la IV Mostra de la xocolata i cacau de Barcelona, una web de...

L'HIDROAVIÓ

APAGAFOSCS

JO TAMBÉ AMB VÓS I AMB ELS VOSTRES, SENYORA

Run For Fun - Salva

Pou

Tirada llarga

Soroll

Josep Cuní és lo màxim!

Emigdi Subirats i

Sebastià

The boy in the striped pyjamas

Chào ông Việt Nam

Una altra dona